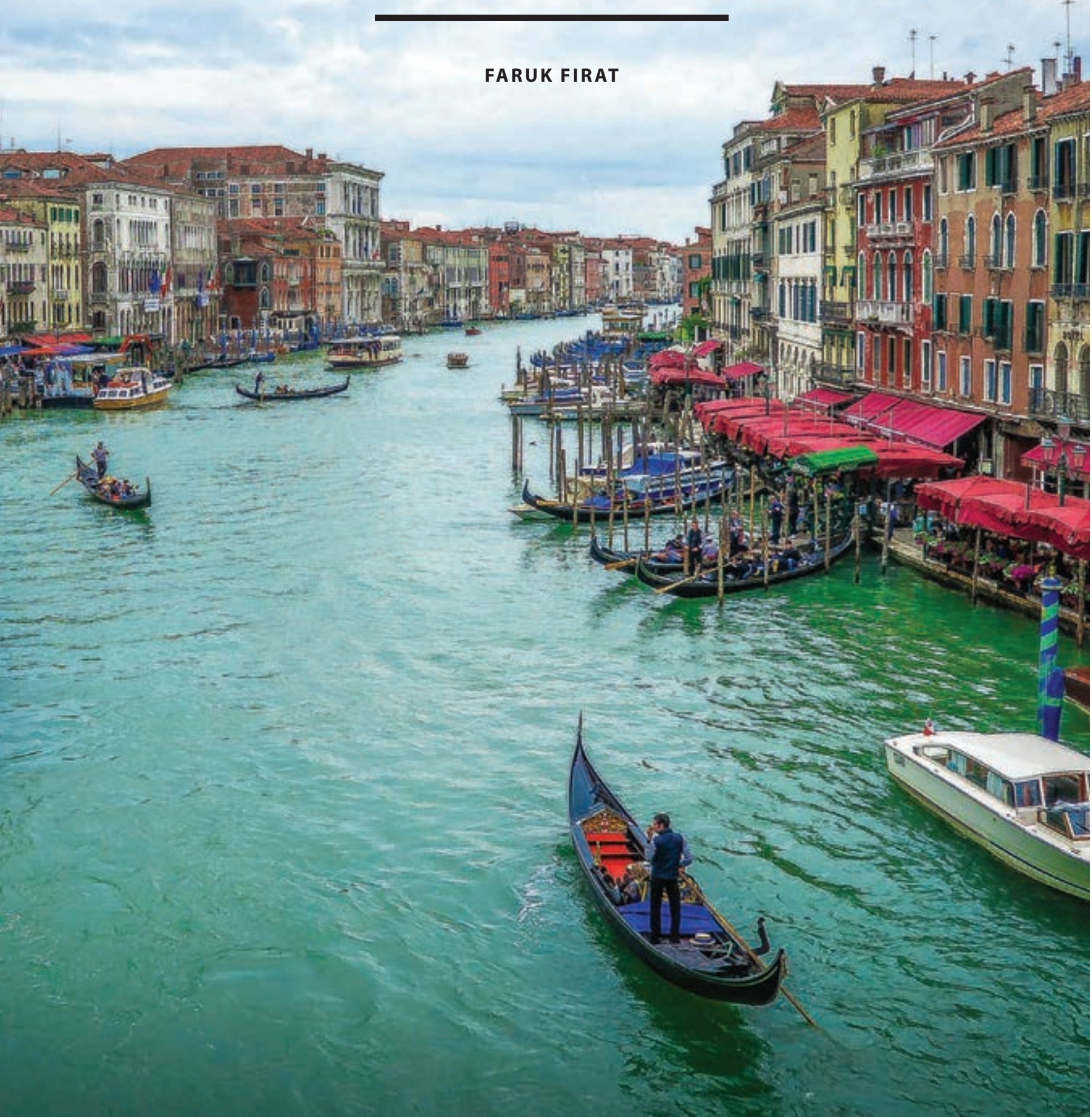

Kanallar üzerinde yaşayan şehirler

FARUK FIRAT

K

ANAL şehirleri, nehir-ler ve denizler etrâfında şekillenen şehirlerden farklı olarak damar damar şehrin içine işleyen su yollarıyla farklı bir câzibeye sâhiptir. Kanallar, şehri âdetâ kucaklayan kollar gibi, sımsıkı kendine bağlar ve hayâtı bütünüyle biçimlendirir.

VENEDİK - İTALYA

Kanal şehirleri dendiğinde şüphesiz akla ilk gelen Venedik'tir. Belki de dünyânın en etkileyici ve büyüleyici kanal şehri olma unvânını günlük ortalama 50 bin ziyaretçiyle korumayı başarmaktadır. Venedik, kendine has özellikleri olan ve her biri birbirinden ayrı 118 adacığın kanallarla ayrılmasından oluşmaktadır. Bu adacıklar birbirine köprüler vâsıtası ile bağlanmaktadır. Venedik kanal şehrinde tam 170 kanal ve bu kanallar üzerinde ise 400 kadar köprü mevcuttur.

Coğrâfî yapısıyla benzersiz olan bu kanal şehri, dünyânın en güzel kanal

şehri olma unvânını fazlasıyla hak etmektedir.

Ayrıca Venedik, Avrupa'nın araç kullanımının olmadığı en büyük şehridir. Şehirde ulaşım geleneksel bir motif hâline gelen gondollarla sağlanmaktadır. Şehir bugün itibâriyle 350 gondola sâhiptir. Eğer Venedik'i ziyaret edip de gondol gezisi yapmadıysanız bâzı şeyler yarım kalmış demektir.

Şehrin en büyük su yolunu 3800 m uzunluğundaki "Büyük Kanal" oluşturmaktadır. Bu su yolu boyunca ve adacıklar arasında yapılacak bir gondol gezisi, şehrin çok büyük bir kısmının görülmesini sağlayacaktır.

SUZHOU - ÇİN

Suzhou kanal şehri, Çin'in batısında Asya'nın en uzun, dünyânın ise Nil ve Amazon'dan sonra üçüncü en uzun nehri olan Yangtze veya Yangzi Jiang (Uzun Irmak) nehrinin aşağısında yer almaktadır. Suzhou şehrini çekici kılan en önemli özelliği, hiç şüphesiz Yangtze nehrinin beslediği su yollarının şeh-

rin içinden geçerken oluşturduğu eşsiz güzellikteki kanallardır. Şehre güzellik katan diğer bir unsur ise benzersiz bahçe tasarımları ve şehrin mîmârîsine karakteristik bir görünüm kazandıran taş köprülerdir.

Suzhou, aynı zamanda dünyâdaki en önemli su yolu ticaretinin yapıldığı büyük kanala (Grand Canal) yakın oluşu nedeniyle gelişmiş ipek ticareti ile de meşhurdur. Suzhou dînî yapıları, şatoları ve ılıman iklimi ile doğu Çin'in popülaritesi hiç düşmeyen yerleşim yerlerinden biridir.

BRUGGE - BELÇİKA

Batı Avrupa'nın en çok ziyaret edilen şehirleri arasında olan Brugge, filmlere ilham veren güzelliğiyle, Ortaçağ'dan günümüze, sanki hiç bozulmadan kalmış gibidir. Sokak aralarına dağılan su kanallarında yapılan tekne gezintileri, Brugge'un seyir zevki açısından Venedik'ten hiç de geri kalmadığını gösterir.

Brugge.

Bangkok.

BANGKOK - TAYLAND

Bangkok sâhip olduğu ihtişamlı tapınak ve saraylarıyla Asya kıtasının en kozmopolit şehirlerinden biridir. Şehrin Tanburi mevkiinde gondolların üzerinde giyim eşyâsından el yapımı sanatsal ürünlere birçok şeyin satıldığı turistik bir pazar kurulur. Kanal sâyesinde şehir trafiği önemli ölçüde rahatlamıştır. Halkın çoğu kendi teknesine sâhiptir; tekne taksiler, ulaşımı sorun olmaktan çıkarır.

Kanalların etrâfına çakılmış kazıklar üzerine inşâ edilmiş gecekondu tarzı evleri, tapınakları, meyve bahçeleri ve elbette kanal pazarıyla Bangkok

nev'i şahsına münhasır bir su kentidir.

GIETHOORN - HOLLANDA

Su yollarının çaprazlama bir şekilde birbirini kestiği olağanüstü güzellikteki kanallarıyla ünlü bir Hollanda şehridir. Ülkenin doğusunda yer alan bu masal şehrin dar kanalları, aynı zamanda, klasik Hollanda evleri ve ahşap köprüleriyle donatılmış bir gezi rotasıdır. Adacıkların üzerine yapılan evlere köprü ve tekneler vâsıtasıyla ulaşabilmektedir. Yerel halk ve ziyaretçiler, ulaşım için ekseriyetle bot ve bisikleti tercih ettiklerinden şehirde motorlu araç trafiği yok denecek kadar azdır.

BIRMINGHAM - İNGİLTERE

Sanâyi devrimi sırasında önemli bir ticâret merkezi olan Birmingham İngiltere'nin en büyük ikinci şehridir. Birmingham kanalları, ticârî amaçlı olarak yükleme ve taşıma işlerinin kolaylıkla yapılabilmesi için açılmıştır. Kanal etrâfındaki yapılarla bakıldığında soğuk grafit taşların sıklıkla kullanıldığı kolaylıkla görülür. Aslında kanal, yerli halk tarafından bâzı dînî ve resmî günlerdeki kutlama ve bayramlar dışında fazla kullanılmamaktadır. Fakat geçen son yüzyıl içinde kanal boyunca inşâ edilen parklar, bisiklet ve yürüme

Giethoorn.

yolları ile bu görüntü biraz olsun değişmiştir. Birmingham'ın, aynı zamanda toplam uzunluk olarak Venedik'ten daha fazla kanala sâhip olduğu söylenmektedir.

CAN THO – VIETNAM

Can Tho, tabii kanallarla oluşmuş bir su şehirdir. Kanalların oluşumundaki en önemli jeolojik etmen Mekong nehridir. Tho, çeltik tarlalarını, meyve bahçelerini, sâhil köylerini birbirine bağlayan su kanalları ile doludur. Ana su yollarında yüzen sallar üzerinde kurulan tezgâhlar, büyük, canlı bir halk pazarı oluşturur.

Şehirlerin içinden geçen kanalların şehre kattığı en önemli değer hiç şüphesiz ekonomiktir. Önceleri ticâretle sınırlı ekonomik faaliyetlere zamanla turizm de eklenmiş, hatta sonraki dönemlerde kimi şehirlerin turistik niteliği daha fazla ön plana çıkarak şehrin iktisâdî canlılığının ana unsuru olmuştur.

KAYNAKÇA

- 1 <http://www.themost10.com/marvelous-canal-cities-accept-venice/>
- 1 <http://themysteriousworld.com/most-beautiful-canal-cities-in-the-world/>
- 1 <http://www.mnn.com/lifestyle/eco-tourism/photos/beyond-venice-8-must-see-canal-cities/giethoorn#top-desktop>